

Bachelor of Arts (B.A. Part-I) Semester-I Examination**PERSIAN****Optional Paper—1****(Literature)**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

- N.B.:**— (1) All the **five** questions are compulsory.
 (2) Candidates have the option to write their answers either in English or Urdu or Persian, unless otherwise specified.

1. Answer the following questions :—

16

(A) Write a detailed note on the life and works of غیاث الدین ابن ہمام الدین.

OR

Critically examine the content and style of the book حبیب السیر.

(B) Write a biographical sketch of قاتانی.

OR

Write a note on the contribution of غالب to Persian Ghazal.

2. Translate any **one** of the following into English or Urdu :—

16

(الف) درین مورد نظر مینست که در میان همه جمعیت کشور اصل کشور ظهور پذیر نیست۔ شناخت هویت ملی کہ از تودہ مردم باز تاب می شود مبهم و غیر مشخص است۔ ظهور واقعی کشور را در زندگی و کسب موفقیت افراد خصوصی باید جست۔ جریان قوہ مجریہ و روند حس آگهی کشور می شود۔ ناگهان از درزی بدھانہ منبغی فوارہ زند۔ آنچه کہ در ژرف ذات کشور تہ نشین است هیچ وقت و هیچ جای توسط مردم فاش نمی گردد۔ آنچه کہ در فکر مبهم تودہ مردم نا مشخص می ماند می شود در ذہن با صفای شخص طبعی بوضوح روشن گردد صرف نظر از اینکه چقدر از تعلیم رسمی آراستہ است و نیز بدون مراعات اینکه چقدر شناختہ شدہ

است تا چه اندازه ارجدار و از پیروی مردم برخوردار است، باید چنین مرد صاحب نظری در ایران وجود داشته باشد۔

OR

(ب) هنگام نیمروز عصر می گراید۔ شیراز هنوز هم خیلی دور است۔ چون تکمیل این چنین مسافت طویلی آنهم در یک روزی بس دشوار است۔ پس تصمیم گرفتند که در حجر و ن که آنجا فرماندار ضیافت ناهار ترتیب داده است سفر را وقفه داده شود و همانجا شب گذرانی شود۔ ولی چون در آغاز سفر تاخیر شده بود خدشہ ای می پیچید که شاید بوقت معهود نتوانیم آنجا برسیم۔ چرا که جای در راه موسوم بہ کنار تخت نزدیک ساختمانی ساخته گلی نقطہ، ہمایش بود۔ برای نگهبانان، کاروان مولووری ماداشت آنجا ایست کند۔ بزودی بر روی زمین با قالی فرش کرده شد۔ یک مقدار مواد غذایی همراه داشتیم کہ صرف کردیم۔ چنان می نمود مثل اینکه رابطی است میان نخلستانی کہ ازان در کتابهای قصہ ذکر شده است۔

3. Answer the following questions :—

(A) Translate the following into English or Urdu :—

12

(الف) اتمش در مبادی سن صبی و ابتداء ایام نشو و نما روزی مصحوب جمعی از ابناء عم و تہاشاء صحرا بیرون رفتہ آنجماعت مانند خوان یوسف در طریق غدیر سلوک نمودند و آنعریز مصر مکرمت را بدر اہم معدودہ یکی از تجار فروختند و آن تاجر اورا بتجا را برودہ شخصی از قرابتان صدر جهان بیع کرد و اتمش چند گاہ در آن دودمان عالیشان بودہ با صناف اوصاف پسندیدہ موصوف شد۔

(ب) موہن داس کرم چند گاندھی کہ بعد با مہاتما نامیدہ شد، در دوم اکبر ۱۸۶۹ء در پور بندر متولد گشت وی کوچک ترین پسران کر چند گاندھی موسوم بہ کا با بود۔ کرم چند گاندھی چند بار در سہ راجہ نشینان ہند نخست وزیر شد۔ این سہ راجہ نشین عبارت بود واز : پور بندر، راجکوٹ، و فاکانر۔ خانوادہ گاندھی بہ طبقہ بازرگان (بنیا) منسوب بود و از حیث دیانت بہ شعبہ ویشوا انتساب داشتند۔

OR

(ج) سلطان رضیہ بواسطہ اخلاق مرضیہ در زمان حیات پدر در سر انجام امور ملک و مال دخل می نمود و سلطان شمس الدین با وجود اولاد ذکور منصب ولایت عہد را با تقویض فرمودہ بود نقلست کہ در روزی کہ اتمش رضیہ را قائم مقام خود می ساخت بعضی از خواص معروض داشتند کہ با وجود چندین پسر کہ ہر یک شایستہ تخت و افسر گشتہ سلطان بچہ جہت دختری را ولی عہد میکند جواب داد کہ این دختر قابلیت جہانبانی از پسران بیشتر دارد۔

(د) اعمال و رفتار گاندھی، باکشیدن سیگار کہ اور اہدردزدیدن پول خورد از خانہ و سرقت قطعہ طلائی از برادر بزرگش کشانید بہ نہایت رسید۔ بفرجام این بار باطن گاندھی بر ضد او شورید و درنامہ ای کہ با پدر نوشت بہ ہمہ گناہان اعتراف کرد و تقاضای مجازات نمود و با خود پیمان بست کہ دیگر چیزی نذر داند و پدراشک چشم او از شنیدن این اعتراف، در خاطر گاندھی جی جاودانہ نقش بست۔

(B) Translate the following passage into Persian :—

4

Sarmad is one of the well known Persian poets who adopted Rubai, a difficult form of poetry, for expression of his thoughts. People know very little about the details of the life of Sarmad. His native place was either Kashan or Yaman. Basically he was a Jew. Later he accepted Islam and adopted Islamic name as Mohammad Saeed.

OR

”تزک بابری“ بابر بادشاہ کی تصنیف ہے۔ اس کا شمار آج بھی دنیا کے عمدہ ترین علمی اور تاریخی سرمایہ میں کیا جاتا ہے۔ اس کتاب کی اہمیت کا اندازہ اس سے لگایا جاسکتا ہے کہ تقریباً تمام ممالک کے ارباب کمال نے بڑے ذوق و شوق سے اپنی اپنی زبانوں میں اس کا ترجمہ کیا ہے۔ یہ کتاب بابر بادشاہ کی مادری زبان ترکی میں ہے۔ ابوالفضل ”مولف“ ”اکبرنامہ“ جس کا شمار دنیا کے بزرگ ترین انشا پردازوں میں ہوتا ہے۔

4. Answer the following questions :—

(A) Explain the following into English or Urdu :—

12

(الف) نسیم خلدی وزد، مگر ز جو بہار ہا
کہ بوی مشک میدہد ہوا ی مرغزار ہا
فراز خاک و خشتہا میدہ سبزہ کشت ہا
چہ کشتہا بہشتہا نہ دہ نہ صد ہزار ہا
بہ چنگ بستہ چنگہا بنای پشتہ رنگ ہا
چکاؤ ہا، کلنگ ہا، تدرہا، ہزار ہا

835

(ب) زمن گرت نبود باور انتظار بیا
 بهانه جوئی مباش و ستیزه کا بیا
 بیک دوشیوه ستم دل آ میشو و خرسند
 به مرگ من که بسامان روزگار بیا
 بهانه جوست در الزام مدعی شوقت
 یکی بر غم دل نا امیدوار بیا

OR

(ج) در دیده بجای خواب آب است مرا
 زیرا که بدیدنت شتاب است مرا
 گویند بخواب تا بخوابش بینی
 ای پیچران چه جای خواب است مرا
 هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت
 آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت
 در دختر زمانه فتد نامش از قلم
 هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت
 در پیشگاه اهل خرد نیست محترم
 هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت

(B) Define and illustrate any **two** of the following :—

4

۱- مبالغه ۲- تضاد ۳- حسن تعلیل ۴- مراعات النظیر

5. Answer the following questions :—

16

- Name the native place of غیاث الدین ابن هماد الدین and also write the name of the period to which he belonged.
- In which country the city of بوشهر is situated and where does it stand?
- In what circumstances التمش was sold and who purchased him?
- Name the poet of the following couplet and find out the figure of speech:

نقاب دار که آئین رهنی دارد جمال یوسفی و فر بهمنی دارد

835

835